



Nader onderzoek Zundert Tuinderij fase 3

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de
bunzing en huismus

projectnummer 0467136.100
definitief revisie 00
2 juni 2021

Nader onderzoek Zundert Tuinderij fase 3

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de bunzing en huismus

projectnummer 0467136.100

definitief revisie 00
2 juni 2021

Auteurs

A.L.G. van der Linden

Opdrachtgever

Maas-Jacobs Vastgoed B.V.
de Ambachten 31
4881 XZ
ZUNDERT

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	gecontroleerd	vrijgave
3 juni 2021	definitief	M.L. Braad	M.L.M. Stabel

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging onderzoeksgebieden	1
1.3	Planvoornemen	2
1.4	Doel	3
1.5	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Wnb - soortbescherming	4
2.3	Ontheffingsplicht	5
2.4	Zorgplicht	5
3	Methoden	6
3.1	Bunzing	6
3.2	Huismus	7
3.3	Overzicht veldbezoeken	8
4	Resultaten	9
4.1	Bunzing	9
4.2	Huismus	9
5	Effectbeoordeling	11
5.1	Bunzing	11
5.2	Huismus	11
6	Conclusies en aanbevelingen	12
7	Bronnen	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Maas-Jacobs Vastgoed B.V. is voornemens om aan de westelijke kant van het dorp Zundert een nieuwe woonwijk te realiseren. De woonwijk wordt gefaseerd opgeleverd. Een deel van fase 1 en 2 worden al gerealiseerd. Het plangebied in onderstaand onderzoek beslaat fase 3 van het voornemen.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten. Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

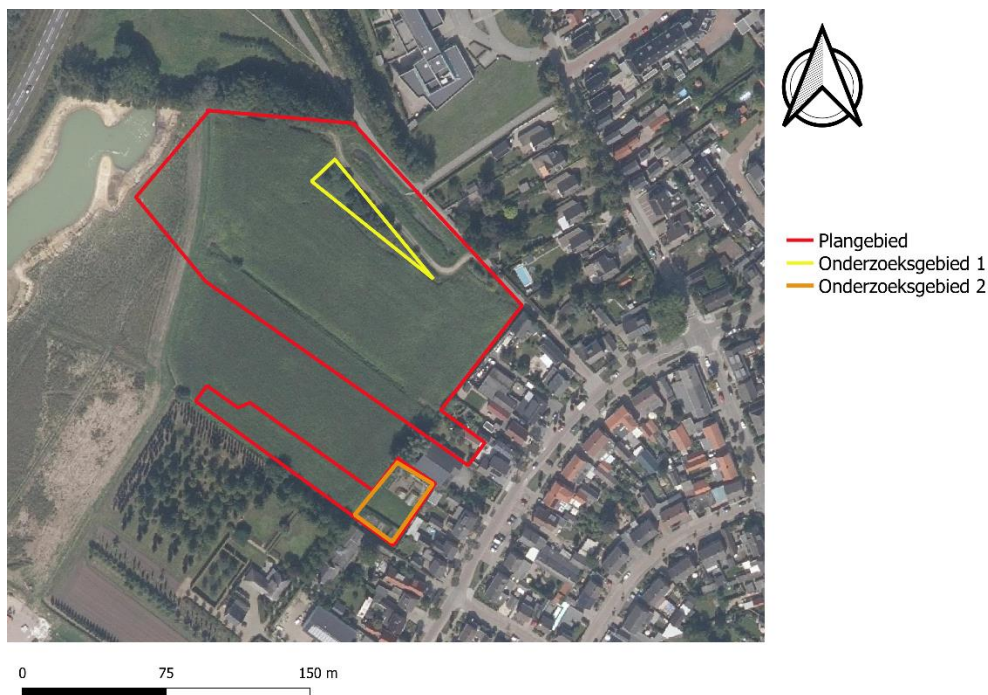
In dit kader is een Natuurtoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling (Antea Group, 2021). Uit deze Natuurtoets is naar voren gekomen dat in het plangebied mogelijk essentieel leefgebied aanwezig is voor de huismus en de bunzing. Deze soorten zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), artikel 3.1 en 3.10 onderdeel A. Wanneer vaste verblijfplaatsen en/of essentiële leefgebieden aangetast worden, is dit in overtreding met de Wnb. Om te bepalen of dit het geval is als gevolg van het voornemen is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek naar de huismus en bunzing beschreven.

1.2 Ligging onderzoeksgebieden

Binnen het plangebied zijn twee onderzoeksgebieden aanwezig (zie Figuur 1.1).

Onderzoeksgebied 1 ligt aan de oostelijke kant van het plangebied. Het betreft verhoogde grond begroeid met bramenstruiken. Op deze locatie zijn sporen van konijnen en mogelijke konijnenburchten aangetroffen. In dit onderzoeksgebied is geschikt biotoop voor de bunzing aanwezig. Onderzocht wordt of essentieel leefgebied en/of verblijfplaatsen van de bunzing aanwezig zijn in onderzoeksgebied 1.

Onderzoeksgebied 2 ligt aan de zuidwestelijke kant van het plangebied en betreft tuinen. De tuinen hebben lijnvormige elementen in de vorm van groenblijvende hagen en rommelige hoekjes. In dit onderzoeksgebied is geschikt biotoop voor de bunzing en de huismus aanwezig. Onderzocht wordt of essentieel leefgebied en/of verblijfplaatsen van de bunzing en collectieve slaapplaatsen van de huismus voorkomen in onderzoeksgebied 2.



Figuur 1.1. Ligging van de onderzoeksgebieden (gebied 1: geel omrand, gebied 2: oranje omrand) binnen het plangebied (rood omrand). Bron: QGIS-PDOK, 2021.

1.3 Planvoornemen

Maas-Jacobs Vastgoed B.V. is voornemens om aan de westelijke kant van het dorp Zundert een nieuwe woonwijk te realiseren. Voorheen was het plangebied hoofdzakelijk in gebruik als agrarische landbouwgrond. Onderzoeksgebied 1 krijgt een functie als straat en deels als onderdeel van woningen. Voor zover bekend heeft onderzoeksgebied 2 nog geen specifieke functie toegewezen gekregen. Zie Figuur 1.2.



Figuur 1.2. Impressie van het voornemen. Het geel omrande deel is onderzoeksgebied 1, het oranje omlijnde gebied is onderzoeksgebied 2, het rood omrande deel is het plangebied. Bron: Croonenbureau5, 2020.

1.4 Doel

Het doel van voorliggende rapportage is het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek soorten, en of verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden, wat de consequenties hiervan zijn en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten.

1.5 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- In Hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming – soortbescherming beschreven. Hier wordt aan getoetst in voorliggend document.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de methodiek van de soort-specifieke onderzoeken.
- In Hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de onderzoeken gepresenteerd. De resultaten zijn weergegeven van het gehele plangebied.
- In Hoofdstuk 5 vind de toetsing en beoordeling plaats van de in Hoofdstuk 4 gepresenteerde bevindingen.
- Hoofdstuk 6 geeft de conclusies.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende toetsing wordt ingegaan op de bescherming van soorten verankerd in de Wet natuurbescherming. Hier zal in Hoofdstuk 5 aan getoetst worden.

2.2 Wnb - soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

2.3 Ontheffingsplicht

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, en deze niet volledig gemitigeerd kunnen worden of wanneer een toetsing gewenst is - dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie (1-3).

2.4 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in [artikel 1.11](#) de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

3 Methoden

3.1 Bunzing

Onderzoeksgebieden

Bij het opstarten van het nader onderzoek naar de bunzing bleek dat de vegetatie van onderzoeksgebied 1 gekapt was, waardoor dit gebied niet meer geschikt was voor de bunzing (Figuur 3.1). Om deze reden is het onderzoek naar de bunzing enkel uitgevoerd in onderzoeksgebied 2. Een impressie van onderzoeksgebied 2 is in Figuur 3.2. weergegeven.



Figuur 3.1. Onderzoeksgebied 1 bij de natuurtoets (links) en onderzoeksgebied 1 bij de start van het nader onderzoek (rechts).



Figuur 3.2. Impressie van onderzoeksgebied 2.

Methoden

In het onderzoek is de onderzoeksperiode van de Handreiking Kleine Marters van de provincie Noord-Brabant (Bouwens, 2017) aangehouden. In de onderstaande paragrafen wordt deze werkwijze verder toegelicht.

Struikrover

De struikrover is een pvc buis waarin een wildcamera is geplaatst. Deze is gemonteerd op een plank waar aan de voorkant een blik sardines is geplaatst. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het idee is dat marterachtigen op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. De struikrover is ontwikkeld na het opstellen van de handreiking van Provincie Noord-Brabant, maar is een bewezen effectieve methode om alle marterachtigen waar te nemen. Om deze reden zijn in het onderzoek twee struikrovers gebruikt.

Plaatsen materiaal en periode

Het onderzoeksmateriaal is op 19 maart 2021 in het veld geplaatst. Elke twee weken zijn de batterijen en SD-kaarten vervangen en het lokaas vernieuwd. Het veldonderzoek is beëindigd op 30 april 2021, daarmee heeft het onderzoek in totaal 6 weken geduurd. Door de inzet in de kwetsbare periode (maart-september, minimaal 6 weken onderzoek) is er voldaan aan de gestelde onderzoeksperiode volgens de Handreiking Kleine Marters (Bouwens, 2017) .

In Figuur 3.3 zijn de locaties waar het onderzoeksmateriaal is geplaatst weergegeven. Voor de plaatsing van het veldmateriaal is aan de volgende punten gedacht:

- a) De ecologie van de marterachtigen;
- b) Potentieel geschikte verblijfplaatsen;
- c) Diefstalgevoeligheid;
- d) Gevoeligheid voor waterschade.



Figuur 3.3. Plaatsing camera's (rode sterren) binnen onderzoeksgebied 2 (oranje omlijnd). Bron: QGIS-PDOK, 2021.

3.2 Huismus

In het onderzoek is het BIJ12 document van de huismus aangehouden, aangevuld met informatie van het NGB inventarisatieprotocol huismus. Om onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van collectieve slaapplekken in het onderzoeksgebied 2 (Figuur 3.2), zijn twee gerichte bezoeken van een uur uitgevoerd in de maanden maart en april. Het eerste bezoek was rond zonsopkomst, het tweede onderzoek was rond zonsondergang. Bij het controleren van de camera's voor het onderzoek naar de bunzing is daarnaast opgelet op aanwezigheid van huismussen (zie ook Tabel 3.1).

3.3 Overzicht veldbezoeken

In Tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de inventarisaties. De inventarisaties zijn uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group.

Tabel 3.1. Gebrachte veldbezoeken ter onderzoek van de bunzing en huismus.

Datum	Tijd	Soortgroep en activiteit	Weer
19 maart 2021	6:30 - 9:00	Huisumus: Onderzoek collectieve slaappleatsen uur rond zonsopkomst (06:47). Bunzing: Plaatsen struikrovers.	3 graden, onbewolkt, windstil
1 april 2021	19:20 - 20:30	Huisumus: Onderzoek collectieve slaappleatsen uur rond zonsondergang (20:13). Bunzing: Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstof van struikrovers.	11 graden, onbewolkt, lichte wind
15 april 2021	11:00 – 12:00	Huisumus: Gelet op aanwezigheid binnen plangebied. Bunzing: Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstof van struikrovers.	7 graden, deels bewolkt, windstil
30 april 2021	15:45 – 16:30	Huisumus: Gelet op aanwezigheid binnen plangebied. Bunzing: Ophalen struikrovers.	10 graden, Bewolkt, Lichte wind

4 Resultaten

4.1 Bunzing

De bunzing is niet waargenomen in het plangebied. De aanwezigheid van essentieel leefgebied en verblijfplaatsen van de bunzing binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten. Uit de groep zoogdieren zijn wel andere soorten waargenomen, zoals spitsmuizen, bosmuizen en egels. Ook zijn enkele algemene vogelsoorten (roodborst, koolmees, merel en zwarte roodstaart) en huiskatten door de camera's vastgelegd. Zie Figuur 4.1 voor verschillende foto's uit het onderzoek.

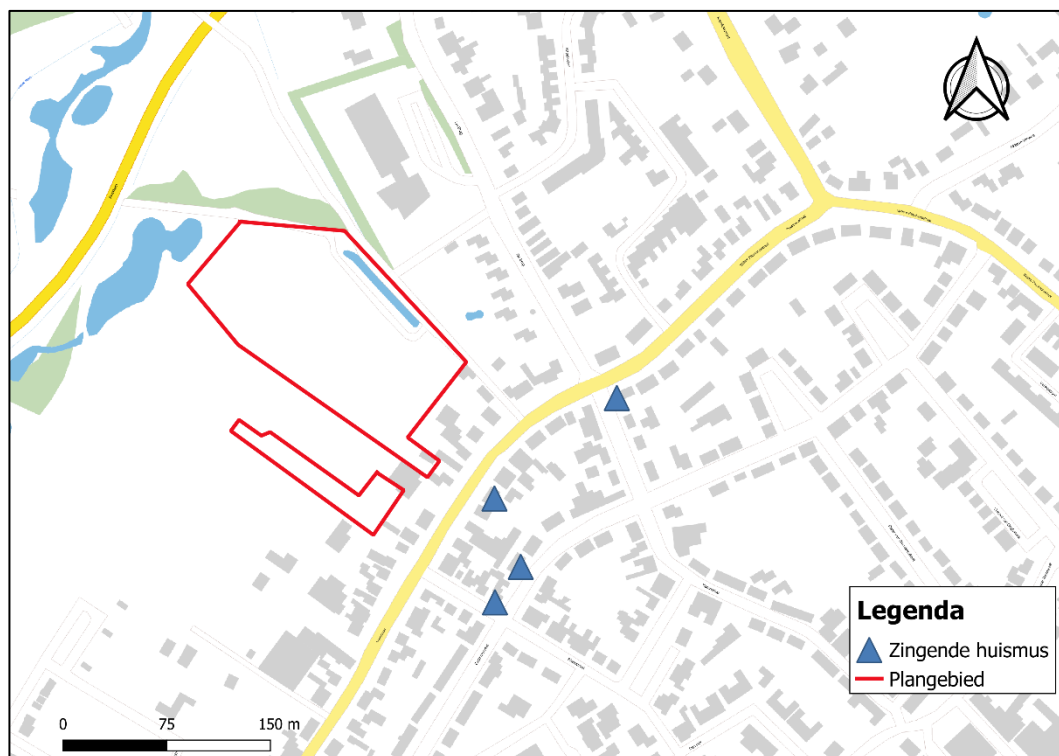


Figuur 4.1. Waarnemingen uit het plangebied. Linksboven: egel, rechtsboven: bosmuis. Linksonder: huiskat en rechtsonder: gekraagde roodstaart.

4.2 Huismus

De huismus is niet in het plangebied waargenomen bij de gerichte bezoeken naar collectieve slaapplaatsen. Wel zijn roepende huismussen verder van het plangebied gehoord en waargenomen (Figuur 4.2).

Ook bij de bezoeken waarbij de lokstoffen, SD kaarten en batterijen van de struikrovers werden vervangen, zijn geen huismussen in het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van collectieve slaapplaatsen binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten.



Figuur 4.2. Locaties waar roepende huismussen zijn waargenomen (blauwe driehoeken) ten opzichte van het plangebied (rood omkaderd). Bron: QGIS-PDOK, 2021.

5 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 4 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 Bunzing

Ondanks de geschikte elementen (aanwezigheid prooidieren, lijnvormige en verbindende elementen, voldoende mogelijke verblijfplaatsen) is er in het onderzoek geen bunzing vastgesteld. De aanwezigheid van de bunzing in het plangebied is uitgesloten, tijdens het nader onderzoek in 2021. Effecten van het voornemen op de bunzing kunnen hierom worden uitgesloten.

5.2 Huismus

Ondanks de geschikte elementen (aanwezigheid groenblijvende elementen, bebouwing in omgeving voor nestplaatsen) is er in het onderzoeksgebied geen collectieve slaapplek van huismussen vastgesteld. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de huismus in het plangebied is uitgesloten, tijdens het nader onderzoek in 2021. Effecten van het voornemen op de huismus kunnen hierom worden uitgesloten.

6 Conclusies en aanbevelingen

Maas-Jacobs Vastgoed B.V. is voornemens om aan de westelijke kant van het dorp Zundert een nieuwe woonwijk te realiseren. Naar aanleiding van de Natuurtoets (Antea Group, 2021) is in de periode maart 2021 en april 2021 nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van de bunzing en huismus binnen het plangebied.

Bunzing

Uit de natuurtoets kwam naar voren dat de bunzing op twee locaties binnen het plangebied kon voorkomen. Bij aanvang van het nader onderzoek was één van deze locaties niet langer geschikt, aangezien de vegetatie verwijderd was. Om deze reden heeft het onderzoek enkel plaatsgevonden in het zuidelijk deel van het plangebied. De bunzing is niet op deze locatie aangetroffen. Om deze reden is de aanwezigheid van een verblijfplaats of essentieel leefgebied uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de bunzing zijn hierom uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Huismus

De huismus is niet aangetroffen binnen het plangebied. Collectieve slaappleatsen van de huismus kunnen om deze reden worden uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de huismus zijn hierom uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Tabel 6.1 weergeeft de onderzochte soorten en de daarbij horende conclusies.

Tabel 6.1. Overzicht conclusies per diersoort.

Soort	Essentiële functies in het plangebied?	Ontheffing noodzakelijk?	Mitigatie/compensatie
Marterachtigen Bunzing	Nee	Nee	N.v.t.
Huismus	Nee	Nee	N.v.t.

7 Bronnen

Antea group (2021). Natuurtoets Zundert Tuinderij fase 3. *Toetsing Wet natuurbescherming en NNN*. 22 januari 2021.

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens, 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Overig

QGIS

PDOK

NDFP

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 622808564
E. michel.braad@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.